

Samenvatting

Voor u ligt het rapport van bevindingen van de Algemene Rekenkamer Curaçao bij de jaarrekening 2011 van Curaçao. In dit rapport presenteren wij de resultaten van ons rechtmatigheidsonderzoek naar de jaarrekening en de bedrijfsvoering van de ministeries van Curaçao.

Onze wettelijke taken staan beschreven in artikel 22 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao (hierna Lv AR) en in artikel 68 van de Staatsregeling. In het kader van deze wettelijke taken hebben wij het gevoerde financieel beheer en materieelbeheer van de ministeries van Curaçao beoordeeld en zijn nagegaan of de informatie in de jaarrekening van de ministeries over de financiën, over de bedrijfsvoering en over het gevoerde beleid tot stand is gekomen volgens de daarvoor geldende regels, en goed is weergegeven in de jaarrekening. Hierbij hebben wij, op grond van artikel 24 van de Lv AR, gebruik gemaakt van de bevindingen van de Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) die de Jaarrekening 2011 heeft gecontroleerd. Met onze wettelijke oordelen ondersteunen wij de Staten bij het verlenen van decharge aan de betrokken ministers.

De belangrijkste uitkomsten van ons onderzoek naar de Jaarrekening 2011 van Curaçao zijn:

1. *De financiële informatie voldoet niet aan de eisen die de Comptabiliteitslandsverordening (CV) en de Lv AR stellen:*

De informatie over de balansposten, de posten van de Gewone Dienst en de Kapitaaldienst geeft geen getrouw beeld van de omvang van alle posten, gezien de vele onzekerheden die bestaan in verschillende posten.

2. *De bedrijfsvoering is niet op orde:*

Het financieel beheer over 2011 van Curaçao is niet op orde. Bij alle ministeries is er sprake van ontoereikende interne controleprocedures. Als gevolg hiervan bevat de jaarrekening veel fouten en onzekerheden.

De rechtmatigheid van de besteding van de personeelslasten over 2011 door de ministeries van Curaçao is vanwege ontbrekende, onvolledige, niet tijdige en ongestructureerde personeelsdossiers niet vast te stellen.

Er bestaat onzekerheid over de rechtmatigheid van de kosten en de verstrekte subsidies (subsidieverordening wordt niet nageleefd).

3. *De informatiewaarde is onvoldoende:*

De informatiewaarde van de Jaarrekening 2011 voldoet niet aan de eisen die de CV stelt en er is weinig tot geen toelichting in de jaarrekening. Daardoor bevat de

Jaarrekening 2011 onvoldoende informatie om de gebruikers ervan in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de uitvoering van de beleidsvoornemens en het gevoerde beheer.

Op grond van bovenstaande bevindingen komen wij tot het oordeel dat de Jaarrekening 2011 van Curaçao niet voldoet aan de eisen en normen die aan een jaarrekening volgens de wet worden gesteld.

Curaçao staat voor een grote uitdaging om er voor te zorgen dat binnen een aantal jaren de interne organisatie zodanig is verbeterd, dat fouten en onzekerheden binnen de perken blijven.

Aanbevelingen.

Wat betreft de financiële informatie onderkennen wij het belang van het wegwerken van achterstanden en het opschonen van meerdere balansposten zoals tussenrekeningen, debiteuren en crediteuren. Daarbij bevelen wij nog wel aan om onderzoek te doen naar de 'inbaarheid' van de nog openstaande vorderingen en eventueel over te gaan tot het afboeken van oninbare vorderingen. Wij bevelen aan om na te gaan of het vormen van 'nog andere voorzieningen' noodzakelijk is. Hierbij valt te denken aan een voorziening voor groot onderhoud van gebouwen en infrastructuur. Voor de Staten (voor het toepassen van hun budgetrecht) is het van belang om tijdig geïnformeerd te worden over dreigende overschrijdingen. Daarvoor is het nodig dat in eerste instantie de minister van Financiën tijdig op de hoogte is van dreigende overschrijdingen. Daarom bevelen wij aan dat:

- de controllers bij de verschillende ministeries maandelijks aan hun minister rapporteren over de uitvoering van de begroting en aangeven voor welke posten overschrijdingen dreigen en
- dat de ministers vervolgens rapporteren aan de minister van Financiën.

Wat betreft de bedrijfsvoering bevelen wij aan om de hoogste prioriteit te geven aan het op orde brengen van het financieel beheer door:

- het verbeterplan ten behoeve van het financieel beheer met voortvarendheid uit te voeren;
- de verbeterplannen van de regering formeel door de Raad van Ministers vast te stellen;
- het verbeterplan aan de Staten aan te bieden;
- de Staten periodiek, na toetsing door de SOAB, te informeren over de voortgang van de uitvoering.

Om er voor te zorgen dat de accountant in de toekomst een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kan afgeven, zijn wij van mening dat prioriteit moet worden gegeven aan het op orde brengen van het financieel

beheer. Wij zijn ervan overtuigd dat wanneer het financieel beheer op orde is, er meer garanties zijn dat de jaarrekening in overeenstemming zal zijn met alle in de artikel 22 van de Lv AR opgenomen vereisten.

Wat betreft de beleidsinformatie zijn wij ons bewust van het feit dat het formuleren van de drie W-vragen (Wat willen we bereiken, Wat gaan we er voor doen? en Wat mag het kosten?) voor alle ministeries een proces is dat niet binnen één jaar kan worden afgerond.